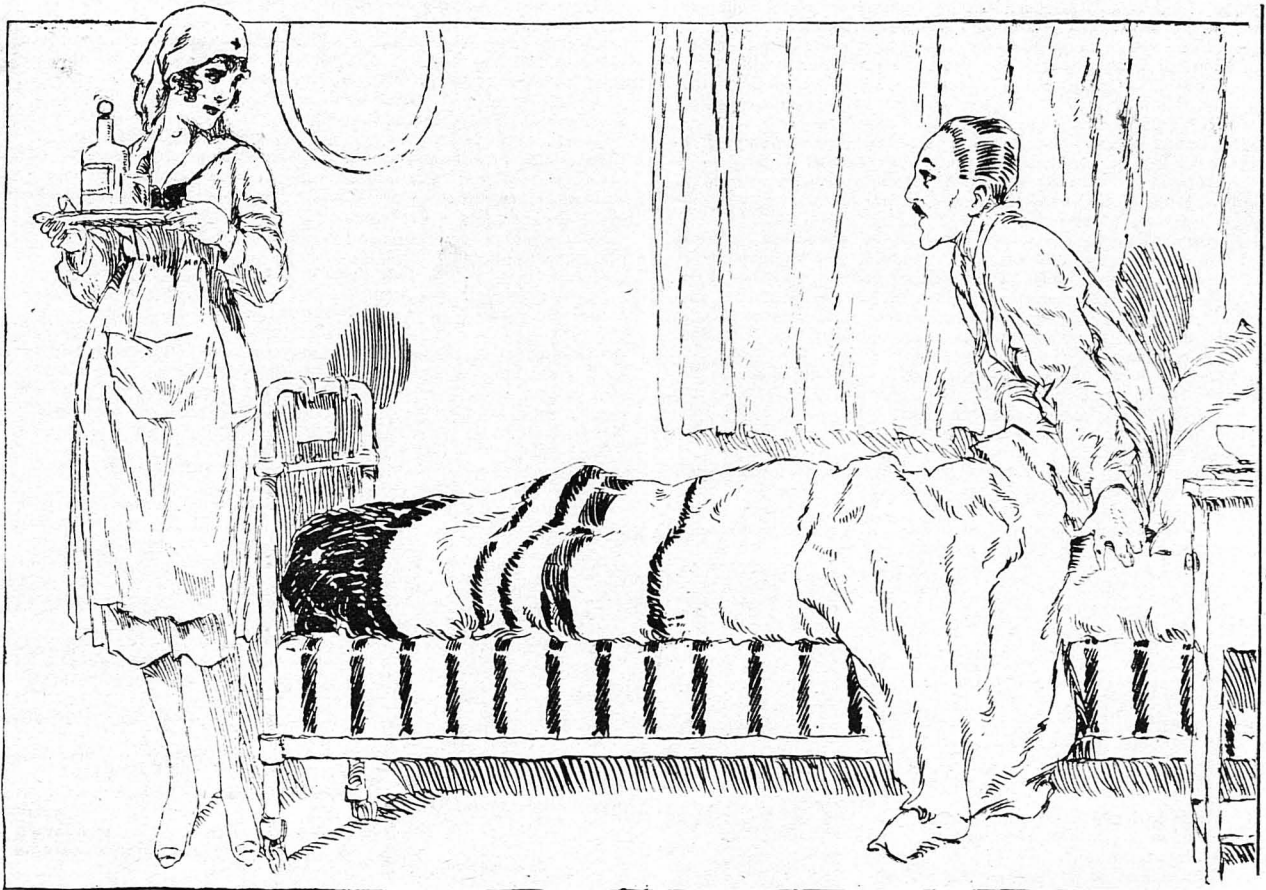

ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

[ΤΟΥ JACQUES CÉZEMBE]

Ο ΣΤΟΙΚΕΙΩΜΕΝΟΣ ΜΥΛΟΣ

— Δεν πρέπει να κοροϊδύετε μ' αυτά τὰ πράματα, είπε ο γέρο περιβολάρης ο Βιέρνικ, κουνώντας τὸ κεφάλι του.

— Καλέ μου Βιέρνικ, έχουν δίκιο νὰ λένε δι' ὅλη τὴν Ὀλλανδία, μονάχα στὴν ἐπαρχία μας ὁ κόσμος δὲν προόδεψε διόλου. Ὅλοι σας εἶστε ἀκόμα δεισιδαίμονες σὰν τοὺς προπαππους σας. Δοιπὸν, ποιὸς τὸ εἶδε τὸ φάντασμα;

— Κι' ὁ Σίγκελ κι' ὁ Νάας καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐργάτες πού γύριζαν ἀπ' τὸ γαιανθρακωρυχείο καὶ πέρασαν ἀπὸ τὸ μύλο.

— Θὰ ἐπρεπε σ' αὐτὴ τὴν ἡλικία, νὰ εἶσαι πειὸ λογικὸς. Ἐγνώριζες βέβαια τὸ μπάριμα Οὐρκ, πού εἶχε τὸ μύλο τὸν παλιὸ καιρὸ. Παραπονέθηκε ποτὲ γιὰ φαντάσματα;

— Ἐκείνο τὸν καιρὸ, ὄχι. Μὰ σεις, κύριε Μπόοντζικ, εἰκοσι πέντε χρόνια τώρα ζοῦσατε μακριὰ ἀπὸ δῶ κι' ἐν τῷ μεταξ' ἔ πολλὰ γεγονότα συνέβησαν. Ὁ μπάριμα Οὐρκ πέθανε. Λίγο καιρὸ πειὸ ὕστερα πνίγηκε κι' ὁ γιγιὸς του. Ὁ μύλος ἔμεινε ἔρημος κι' ἀπὸ κείνη τὴν ἐποχὴ στοίχειωσε. Ἄν τύχη καὶ περάσετε καμμιά νύχτα ἀπὸ τὸ μύλο θ' ἀκούσετε θρήνους καὶ φωνὲς ἀπὸ μέσα. Ὀπισθὴ ποτε δὲ σὰς τὸ λέω αὐτὸ γιὰ νὰ πᾶτε νὰ δῆτε, οὔτε κἀν τὴν ἡμέρα ἀκόμα, καὶ προπάντων μὴ ἀφίνετε τὴν κυρία νὰ πηγαίη κατὰ κέθεθε.

— Ἄ, καλέ μου Βιέρνικ, φαίνεται πῶ; δὲν ξέρετε καλὰ τίς Ἀμερικανίδες. Ἡ γυναῖκα μου θέλει νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ μύλο γιὰ ν' ἀνακαλύψῃ τὸ μουσικὸ του.

Ὁ περιβολάρης ἄφησε νὰ πέση τὸ ποτιστήρι του ἀπὸ τὴν ἐκπληξί του.

— Ἐμποδίστε νὰ τὸ κἀνῃ αὐτὸ, κύριε Μπόοντζικ, εἶπε μὲ μιὰ φωνὴ γεμάτη ἀγωνία.

Ἐξαφνα μιὰ νέα γυναῖκα εἶχε φανεῖ στὸ βάθος τῆς δεινροστοχίας καὶ μέσα στίς τόσες ποιμίλλες τῶν ἐκλεχτῶν λουλουδιῶν τοῦ κήπου, εἶτανε κι' αὐτὴ ἓνα ζωντανὸ λουλουδί.

Ὁ Μπόοντζικ, καθισμένος σ' ἓνα μπάγκο τὴν ἐθαύμαζε. Ποτὲ δὲν εἶταν τόσο εὐτυχισμένος. Ὑστερα ἀπὸ εἰκοσι πέντε χρόνια σκληρῆς δουλειᾶς στῆς ἀποικίες, κατάρθωσε νάποκτηση σεβαστῆ περιουσία καὶ ν' ἀνορθωθῇ οικονομικῶς. Ὅταν γύρισε τὴν Ὀλλανδία

σκέφθηκε ν' ἀνοίξῃ καὶ σπιτί. Μὰ γίνεταν κανεὶς οἰκογενειάρχης ὅταν εἶνε σαράντα πέντε χρόνων; Ἀλλὰ μιὰ μέρα περπατώντας στὸ Ἀουστρηνταμ, συναντήθηκε μὲ μιὰ νέα Ἀμερικανὰ δασκάλα, φτωχὴ, θρηραλέα, πού ζοῦσε ἀπὸ τῆς παραδόσεις τῆς. Τότε, κυττάχτηκε καλὰ στὸν καθρέφτη του κι' εἶπε μέσα του: «Βλάκα, δὲ γέρασες ἀκόμη μὲ τίς εἰκοσι ἄσπρες τρίχες πού ἔχεις! Εἶσαι σαράντα πέντε χρόνων, κι' ἂν πρόκειται νὰ ζήσης ἐννενηντα χρόνια δὲν ἔξηρες ἀκόμα οὔτε τὴ μισὴ ζωὴ σου!»

Συνήθις ν' ἀποφασίζῃ πολὺ γρήγορα. Δυὸ μῆνες ἀργότερα ἡ μὲς Κονστανς ἔγινε γυναῖκα του.

— Τί ἦταν πρὶν ἡ μὲς Κονστανς; Εἶπε γεννηθῆ στους δρόμους καὶ πέρασε μιὰ πολὺ τραχεῖα νεότητα. Ἐγνώρισε ὅλα τὰ ὑπόγεια τῆς Νεας Ὑόρκης, καὶ τὴν πεῖνα κι' ὅλες τῆς ἀθλιότητες... Ποιοὶ ἦσαν οἱ γονεῖς τῆς; ἄλητες ἢ ἀριστοκράτες;

— Μάλλον βασιλεῖς, συλλογιζόταν ὁ Μπόοντζικ, θαυμάζοντάς τὴν, τότε ὁμορπῆ μέσα στὰ λουλούδια.

Περὶσσότερ' ἀπὸ δυὸ χρόνια πού ζοῦσαν στὰ περίχωρα τοῦ Ἄσεν, σ' ἓνα ἀπ' αὐτὰ τὰ ἐξοχικὰ σπίτια πού εἶνε τ' ὄνειρο κάθε καλοῦ Ὀλλανδοῦ, οἱ ἡμέρες τῶν περνοῦσαν ἡσυχα καὶ γοργά.

Ὁ Μπόοντζικ συλλογιζότανε συχνὰ τὸ μικρὸ χτήμα πού κατοικοῦσε στὸ Κιουρασό, ὅταν ἀπόχτησε τὴν περιουσία του, κάμνοντας ἐμπόριο πορτοκαλλόφλουδας. Καὶ τώρα ζοῦσε ἡσυχος, ὅπως τὸ ἔδειχνε τὸ ὄνομα τοῦ σπιτιοῦ: «Γαλήνη». Κάθε πρωὶ, ὕστερ' ἀπὸ τὸ πρόγευμα τοῦ ἄρρεα νὰ κἀνῃ ἓνα μικρὸ περπάτο τὸ περιβόλι του καὶ νὰ νοιώθῃ τῆς μικρῆς εὐτυχίας τοῦ κτηματία.

Τὴν ἄλλη μέρα τῆς παραπάνω συνομιλίας μὲ τὸν περιβολάρη, ὁ Μπόοντζικ τὸν εἶδε νὰ τρέχῃ κατατρομαγμένος, κρῶϊ πρῶτ, κρῶς τὸ σπιτί:

— Ἄ! Κύριε Μπόοντζικ, τοῦ εἶπε, μόλις τὸν εἶδε. Τὸ εἶδρα ἐγὼ πῶς δὲ μπορούσε νὰ βγῇ σὲ καλὸ... ὕστερ' ἀπ' ἐκείνο πού εἶδαν οἱ ἐργάτες στὸ μύλο τοῦ Μπάριμα Οὐρκ... κάποιος ἐμπῆκε ἀπόψε στὸ περιβόλι μας...

— Ἄ! μὰ; ἔκανε ὁ Μπόοντζικ, ξαφνιασμένος μάλλον παρὰ

ή σιωπή απλάθηκε στο σπίτι ακούμπησε στο παράθυρό του, κρυμμένος μέσα στη σκιά, με το νευροφίλι στο χέρι του.

Οι ώρες τή νύχτα, μέσα στη σιωπή και τη λικνιγία. Ήταν μεγάλες, μά το μυαλό του Μπόσντζικ δουλεύει γυρογύ. Προσπαθώντας να βγάλει μια έννοια από το μυαλλίετο που βρήκε ο Στίμψον. «Φυλάξτε να αυτά από Άλλοιους νύχτα έχει μόνη γάτα μια συναντήστω σημετέ ποιά σε τότε δήτε να φάτε να θέλω».

Προσπάθησε με χλιμυς τρώσεις να το διαβάσει, άλλ ζοντας τη σιαρά των λέξεων, μη τίποτε.

Το διαβίσει ά άποδι άφροντας δυό λέξεις και διαβίζοντας την μία "Ετσι επέτυχς Το σημετω με έλεγε:

«Θέλω... να... σε... συναντήσω... μόνη... άλλωώς... φυλάξ...»

Τώρα καταλάβαινε πώς κάτι τρομερό άπειλούσε τη γυναίκα του ή όποια δέν τολούσε να του το εμπιστευθή.

Κριτηος την άναπνοη του, γιατί άκουσε βήματα στη γλδη. 'Ο άγνωστος, ό άρτατος έχθρός, το ύποθετικο φάντασμα, κερνοσας άπο κεί. κατευθυνόμενος προς το παρταρι των λευκών ύμυώνθων.

'Ο Μπόσντζικ έκρινε δια έπερσε να κίνη γλήγορη.

Μέσα στη σκιερή νύχτα δέν έβλεπε τίποτα, μ' άντελήφθη σ' άπόσταση λίγων βημάτων, ένα έλαφρό ταλαάκμα χιροστού. 'Ο άγνωστος γιά να εινε σίγουρος, άφηνε και δεύτερο μυαλλίετο.

Αυτό το περίμενε ο Μπόσντζικ. 'Ωμοιος παράφορα, σιν τραλλός. Μίς σκό σκοτάδι τή χέρια του συνάντησαν ένα άνθρωπο

Πιστήτουν με λύσσα, κυλίστηκαν, πισσμένοι καυώς ήσαν, άπάνω στήν άμμο γυρεύοντας να χτυπήσω, να πνίξη ό ένας τον άλλω, φουώντας, προσωπο με προσωπο, χωρίς να βλάπωνται, και μία στιγμή πού ή σελήνη τους φώτισε μέσ' άπ' τή συννεφα :

— 'Ο Στίμψον! ούλίαιες ο Μπόσντζικ.

'Ηταν πραγματι ο Στίμψον, όστις έκωφελούμενος άπ' την έκπληξη του, απελλάχθηκε άπό τή χέρια του καινοτας μία βιαία προσασθεια κι' έφυγε.

'Ο Μπόσντζικ έτρεξε πίσω του τόν ειδη να διασχίξη ένα δρομάκο και σάθηκε γιά να του ρίξη. Μά την ίδια στιγμή μία λάμψη φάνηκε μέσ' το σκότος, ένας πυροβολισμος άντήχησε στη σιωπή και άκούστηκε ό βαρύς γδούπος ενός άνθρώπου πού έπεσε καταγής.

'Ο Μπόσντζικ έτρεξε κατάπληκτος.

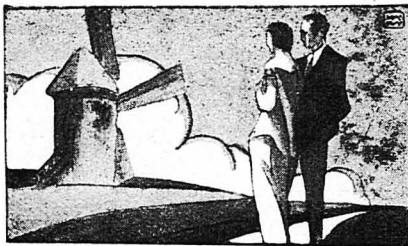
— Πούδς ειστε ; ρώτησε.

'Ο άνθρωπος σάπαινε άκόμα. "Εμοιοις σάν άπολιθωμένος.

'Εκείνη τή στιγμή άνω έβαν μερικα παρταρι του σπιτιού. Μία λευκή σιλονέτ τα φωνής και πισω της οι ύληρται με φανάρια.

— Γουλιέμς, μήπως κυυλήθηκες ; φάναξ ή Κονστανς κ' έτρωξε προς αυτόν.

— Μην πλησιάζεις, τής έφάναξς ει. γαι καποιος άκόμα εκεί.

'Η γυναίκα μου θέλει να έτσι κερφή το μυλό!

Τότε ή μαύρη σκιά μιλησε με σοβαρή φωνή :

— Μή φοβείστε τίποτε, κυρία. 'Απαλαχτήκατε γιά πάντα άπό το Σέσιλ Μπρούκς και τή σπείρα του.

'Η Κονστανς έτρεξε μέσ' ευθείαν προς τόν άγνωστο και του έπιασε τή χέρια.

— 'Ω ! φίλε, φίλε μου, ειπε, εχρηριστώ. Είξευρα καλά πώς πάντοτε θα ειστε ό καλός μου άγγελος.

— Γουλιέμς, έπρόσθεσεν άμέσως, να ό μιστερ Τόμας Μπράντλεϋ, άπό το Σικάγο δέν θα μπορεσης ποτέ με σφιξης τή χερι πιο ιπποτικου άνθρώπου.

'Ο Μπόσντζικ, έτοιμος να μιλήση, σταμάτησε δια μιάς 'Η λάμψη ένος φαναριού φώτισε ένα χυσο δαχτυλίδι στο δεξι χερι του τζένταμον κι' άπάνω σ' αυτό το δαχτυλίδι, διέκρινε χαραγμένους δυό μικρούς στανφους κοντά κοντά.

— Ναι, ειπε ή Κονστανς, μαντεύοντας τή σκέψη του, αυτός είναι το φάντασμα του μιλου. 'Ας μη μένουμε όμως κοντά σ' αυτό το πτώμα, γιαι ά όμα με τρωάζει

Μέσα στο σπτι, κιά' άπό το άπτερο φως, ό Μπόσντζικ ειδη τή χαρκα ηριστικά του Μπράντλεϋ 'Ηταν ένας κολοσσός, τρια ταπέντε χρόνων περιπου, με ξινο μιλιά, λαμπρά, μελαγχολικά μάτια, μ' εγγυικο παράστημα κι' ένα κεφάλι πού θυμότανε πώς καιπου το ειχε δή.

— Πρσπει να σοϋ τή πώ όλα, Γουλιέμς, ειπ' ή Κονστανς. Οι άγωνίες πού ύπέφερα με τιμώρηταν ά, κιά πού δέν φάνηκα εξ άρχής ειλικρινής μαζί σου. Σου διηγήθηκα τής άθλιότητες των παιδι, άν μου χρόνων μ' μά ήλιθία ύπερηφάνεια μ' έκανε να σοϋ κρύψω έα μέρος τής άληθείας. Αδός ό Στιμψον, γνωστός σ' 'Α ερικανικά κότεργα με το άληθινο του όνομα Σέσιλ Μπρούκς, ειταν ένας αοβερός λησταρχος. 'Η νεότης μου πέραςε μέσα στη συμμορία του και συχ' ά αναγκαστικα να γνω συνενόχος του γιαι με φοβόριζε. Πάνε τρία χρόνια τώρα. 'Η σύγγεν κιά καρδιά πού βλέπαις εδω, κωτος θωσος να μ' άσπασση άπό τή χέρια του. Γιά να ειμαι εν άσφαλεισ μ' έστειλε σε φίλους του στο 'Αμστερνταμ, και να πώς με συνάντησε

εσϋ να δίνω μαθήματα 'Αγγλικής γιά να ζω.

— 'Ότε ο Μπρούκς ειχε ξαναβρή τή χνη σου ;

— Ναι, ειπε ό Μπράντλεϋ. Βεβαιώθηκα γι' αυτό όταν τόν συνήγησα προό λίγων ήμερων στο 'Αμστερνταμ. Τόν παρακολούθησα ως ε'ω και κατάλαβα ότι σχεδίαζε διαφορους εκβιασμούς εις βάρος τής περιουσίας σας.

— Κι καταλαβαω, ψιθύρισε ό Μπόσντζικ, πού σιγά του άπεκαλύπτει το μυστήριω. Αύτός ό άλιτήριος ό Μπρούκς έκωφελήθηκε άπ' το περιαισθητι ύφαντισματος γιαι ν' άφήση το μυαλλίετο του στον κωπο Βλαποντας ότι τόν ειδα ισχυριστικα ότι τή βρήκε κωφωμένο στο δαντρο.

— Μά ναι, Γουλιέμς. Θυμάσαι ότι άπέφευγα να συναντηθω μόνη μαζί του. Τότε εκείνος μεταχειριστικα τή γράψιμο με το όποιο συνενωσέτω άλλωτε με τούς συνενόχους του, ξερνοντας ότι εγώ θα μποροϋσα να το διαβίσω.

— Φωχή Κονστανς... 'Αν ειχες περισσότερη εμπιστοσύνη σε μένα θ' άπέφευγες όλες αυτές τής άγωνίες. Μά ύπάρχει ένα σημειο πού δε μου εξηγήσας άκόμα. Γιατι όλα αυτά τή μυστήρια πού περιβάλλουν το μιστερ Μπράντλεϋ ;

Μία άπεραννη δόνη σκέπασε τή μάτια του ξένου.

'Άλλοιωσω ! ειπε' ειμαι αναγκωσμένος να κρύβωμαι σάν κωσώφλος, σε όλη τήν 'Ολλανδία και σε λίγες ώρες θα επιστρέψω στο Βελγιο, γιαι φίλοι με περιμένουν μ' ένα αυτοκίνητο εδω κοντά.

'Ο Μπόσντζικ σε μία στιγμή εκύταξε προσεχτικά το πρόσωπό του. Κι' άξιαφρα μία άνάμνηση του ήρθε στο μυαλό. Αυτό το πρόσωπο τή ειχε δει τόσες φορες στη; εφημερίδες.

— Ξέρω, ψιθύρισε. ειπε ό μνηστηρ του 'Ολλανδικου θρόνου, ό πρίγκηψ Φρανς ντε...

— Σούς ! ειπε ό προγοσθωμένος μ' ένα λυπημένο χαμόγλω.

— Μά δε θα σάς ξαναδοημαι γιά να σάς εκφρασομαι τήν ευγνωμοσύνημς ;

— 'Αργότερα, ίσως.

'Η Κονστανς πού ειχε φύγει μία στιγμή, ξανάρθε με τή χέρια γεμάτα λουλούδια κι' ειπε με μιάν άφέλεια πού έδινε περισσότερη αξία στο δωρό της.

— Θα δεχθήτε τουλάχιστο αυτά τή λουλούδια.

— Καλη όσο κι' ώραία, ψιθύρισε ό πρίγκηψ.

'Υποκαλήτσε με μεγάλη συγκίνηση γιά να τής φιλήση τή χερι, έσφιξε ζωηρά τή χερι του Μπροντζικ κι' άποκακύνθηκε γλήγορα στο περιβόλι.

JACQUES CÉZEMBRE

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΣΤΗΛΗ ΣΕΡΒΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

«'Ας ειμαι μικρή !...»

— Κοπελλούδα, ώραία θροσερή βιολέττα, θα σ' άγαποθσα, μά εισαι πολυ μικρή.

— 'Αγαπα με, καλέ μου ! Κ' εγώ θα μεγαλώσω. Και τή μαργαριτάρι ειναι μικρό, όμως στολίζει τή λαιμό των γυναικών. Και τ' όρτικι ειναι μικρό πουλάκι, όμως, σάν πετά, και άλογα κερνά και καρβαλλάρηδες.

'Ηυέρα άναιωνής

'Ω ! πόσο μακρινή ειναι ή 'μέρα ! Μένω εδω στο σταυροδρόμι, και κωτίζω μακρτά τή θάλασσα, τήν πικροκουμάσσα, άν ό καλός μου ταξιδεύει, άν ή σημαία του κυματίζει στον άνεμο, άν παίζω τή βιολι του με πάθος φλογερό, άν με θυμάται, κι' άν στα τραγούδια του αναφέρη τ' όνομά μου.

'Ο πληγωμένος

'Αχ ! Τί να κάμω τώρα, γλυκειά μου κοπελλούδα ; άπ' το λευκό σου πρόσωπο μωρθε ένα βέλος και με πλήγωσε. Τή μάτια σου ειναι γιά με σάιτες, βασανο φοβερό τή μωράτσα σου. Τώρα, έλα, ψιλά μου, να γιαιτρωψς τής άνοιχτές πληγές μου, με τήν άσπράδα τή λαμπερή του στήθους σου'

'Αν ή'ουν ποταμάκι

Ποταμάκι άν ήμουν θροσερό, ξαίρω εγώ άπό πού θα περνοϋσα. Κάτω άπ' τή ήλιακω θα περνοϋσα του καλοσ μου, εκεί πού γδύνεται το βροδι, εκεί πού, τήν άσχη, βίξει τή καλά του — με τή νεράμω υδρωβη τή διψα του, κ' ετσι μέσ' στα σπλάχνα του να μ' ειχε πάντα ό άγαπημένος μου.

Μ'τρο παρθενικό

Πές μου, κόρη, ψυχή μου, τή στήθια σου άπό τί μοσχοβολουν ; 'Από νεράντζη ή άπο κωδώνι ; 'Από μαντζουράνα ή άπό ρασιλιό ; Του άπαντά ή κόρη :

— Μά τήν πίστη μου, ώρατω παλληκάρι, τή στήθια μου δε μοσχοβολουν άπό κωδώνι ή άπο νεράντζη, οδες άπό μαντζουράνα ή βρασιλικό, μά άπό παρθενικό μοσχοβολουν μ'τρο.

K. ΤΡΙΚΟΓΙΑΝΣ